

DÉLBÁCSKA

Budapest

Nemzeti Múzeum

VI. ÉVFOLYAM
55Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 MÁRCIUS HÓ 6
PÉNTEKElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Népmisszió

Aki szinte megszokta már, hogy a ma élő ember felfelé néző szemek helyett földreszegzett tekintettel jár, az csodálkozással veszi tudomásul azt a példátlan érdeklődést, amely két jézus-társasági atya novisadi előadásai iránt nyilvánul meg. A novisadi beltéri katolikus templom, amely a negyven ezer lelket számláló dunaparti város legnagyobb temploma, tegnap már nem tudott heiyet adni mindazoknak, akik — talán hosszú idő után először — ebből a napból egyetlen órát araszántak, hogy ötleikbe tekintsenek. Nem akarunk profán szavakkal „sikerről” beszámolni és nem lehet célunk, hogy e hasábkorról, — amelyekről mindig ugyanazok a gondolatok szálltak a templomokat elkerülő felé — dicséretét zengjük azoknak a szavaknak, amelyek Krisztus nevében egy hét alatt táborot tudtak maguk köré gyűjteni. Ez a hely ma nem akar a misz-szióról készült nyilvános mérlegé lenni, de az öröm és megelégedettség szavait nem lehet magunkba fojtanunk akkor, amikor a luciferi szellem olyan vere-ségét tájtuk, amilyenek egy hét óta a novisadi kat. plébánia templom a szin-heiye. Mégis írunk kell, mert nem jelentőség nélküli az a példátlanul töme-ges látogatottság, amelynek a novisadi missziós előadások örvendenek. Ha nemcsak a felületeket látjuk, de a sá-padt arcokban fénylő szemeken át a mindig vergődő emberlélek mélyébe is bele tudunk pillantani, ha a mereven figyelő arcok egy-egy önkénytelen rándulását is észre tudjuk venni, ha érezzük azt az áhitatos csendet, amely az ünnep hangulatával fonja át a tö-meget a templom karsu boltívei alatt, ha figyelő füllel meg tudjuk hallani a férfimellekből felszálló sóhajokat, akkor meg kell tudnunk, hogy az ember minden önámító büne között is él még a lelkiismeret s hogy — az Isten sem alszik. Hogy a tévelygő emberlélek most is és örökkön örökké keresi az utat az Isten felé, hogy hazug a „le-néző” mosoly és a „főlényes” kézle-gyintés, ami az Isten nevének említését fogadja. Hogy hiába gyilkoltuk egy-mást milliószámra és hiába próbálta sziveinkből máglyatűzre vinni a szere-tet törvényt az akasztófa és a „mor-rál”, amely az akasztófa alatt termett: a megkínzott emberlélekből sivatagba zengő erővel sikolt ki a szó: Isten! Isten!... Aki asszonyok és férfiak arcát nézni és látni tudta ezeken a napokon, aki azokat is magábaroskadó lélekkel látta állani a szószék alatt, akik évek óta „nem keresték az Isten közelségét”, annak meg kellett tudnia, hogy min-den ut az Istenhez vezet. Odavezet a verduni halálérődkön, a tizennyolc-szoros rajvonban halálbarohanókon, a spartakusokon, a nyomoron, a véren, a megbántottságon és minden igazság-talanságon keresztül is. Odavezet a tudomány, amely nem tud semmit és odavezet a tagadás is, amit rákendőz a lélekre a húság. Nincs hatalom, va-gyon, rang, amely megadná az élet értelmét és nincs olyan gyenge perce az értelemnek, amelyben hinni tudná, hogy a lélek is éppenugy meghami-sítható, mint az arc, amely a „lélek tükrének” nevezetik. Az emberiség utja újra a templomok felé vezet, mert a felzaklatott lelkiismeret, a há-borgó értelem és a beteg szív enyhü-lést, nyugalmat keres. Az utolsó tíz év vérből, könyvből és rossz szavakból font hazugságai mint gyenge máz hull-nak az élet arculatjáról: A templomok kapuiban ott térdel újra a százszor és ezerszer visszatérők serege, hogy le-vetve bünt és a bűnbánó való dacossá-got, az Isten örök irgalmasságában keressen menedéket. Európa ezer és

ezer temploma előtt ma hasonló a kép. A tagadás sohasem tudja meg-venni lábát úgy, hogy a tévelygők vissza ne térjenek az igaz utra. A lő-vészárkok felett virágsereg pompázik,

a komor éjszakát diadalmas hajnal követi s a káromlás tíz esztendeje után diadalmas erővel csattan fel a szószéken Isten parancsa: *Ember, mentsd meg halhatatlan lelkedet!*

A horvát képviselők Beogradban

A kormányrekonstrukció — Ma lesz az ellenzéki blokk közös ülése

Beograd. A nemzetgyűlés meg-nyitásának közeledtével mind komo-lyabb formákat ölt a kormány rekon-strukciójának kérdése is. Most már bizonyos, hogy Vukicsevics Volja, Tri-funovic Misa, Srskics Milán és Mile-tics Krszta válnak ki a radikálisok ré-széről, Lukinics Edo pedig a függet-len demokraták részéről Vilder Veces-zláv távozása szintén befejezett tény. A független demokraták közül az új-jászervezett kormányban a követke-zők lesznek: Krizman Hinko kereske-delmi miniszter, Pribicsevics Szvetozár közoktatástügyi miniszter és Zserjav Gregor népjóléti miniszter. Lukinics Edo helyett Pérics Ninko lesz az igaz-ságügyminiszter.

Nem tartják azonban kizártnak azt sem, hogy Nincics Momcsiló is meg-válíik tárcájától és ebben az esetben Jovanovic Ljuba lenne a külügymi-niszter nem pedig Spaljovic Miro-szláv, akit inkább Maximovic Bozsa utódjaként emlegetnek a belügymi-niszteri székben.

A Vilder Veceszláv utódjául kizem-eit Demetrovics Juraj tegnap már Beogradba is érkezett hosszasan tár-gyalt Vilderrel, utána pedig Pasics Ni-koia miniszterelnökkel.

A HRSS Beogradban

A horvát köztársasági parasztpárt és

Hrvatska Zajednica 40 tagja tegnap Trumbics, Polics, Baszaricsek és Rá-dics Pavle vezetésével Beogradba ér-kezett. A többi horvát képviselő ma érkezik meg a fővárosba.

A horvát képviselők vezetői megér-kezésük után azonnal felkeresték Davi-dovic Lyubát és hosszasan tárgyaltak vele.

Az ellenzéki blokk vezetőinek tegnap délutánra tervezett ülését mára kellett halasztani, mivel a muzulmán képvise-lők csak ma érkeznek meg Beogradba. Ma fogják megtartani az ellenzéki blokk összes képviselőinek közös ülé-sét is.

A pártok ülései

A radikálispárt tegnap délelőtt tíz órakor folytatta ülését, amelyen Gyur-ics Márkót ideiglenes elnökke, Ko-basica Szevánt pedig ideiglenes tit-kárrá választotta meg.

A demokrata párt Davidovic Lyu-bát elnökül, Kumanudi Kosztát és Jo-jics Risztát pedig alelnökül választotta meg.

Kihallgatások

Öfelsége tegnap este először Pasics Nikola miniszterelnököt, utána pedig Nincics Momcsiló külügyminisztert fo-gadta kihallgatásón. A miniszterek ki-zárólag belpolitikai ügyekről számoltak be a királynak.

Nem lesz vámháboru Románia és Németország között

A jóvátételi bizottság dönt a román—német konfliktus ügyében
A Duca részvétlátogatása a bukaresti német követnél

Bukarestből jelentik: A félhivata-los Viitorul a következő kommunikét közli:

Külföldi táviratok szerint a német kormány jegyzékét intézett a jóvátételi bizottsághoz a Románia által követelt kártérítsek ügyének megoldása végett. A román kormány még semmiféle ál-lást nem foglalt a német kormány ez újabb lépésére, azonban említésre méltó, hogy a németek eddig tagadásba vették Románia külön követeléseinek létezését, most pedig már elismerik azokat, de a Dawes-terv keretébe il-lesztve.

Illetékes körökből nyert értesítés szerint a kormány elhatározta, hogy elfogadja a jóvátételi bizottság dönté-

sét a német konfliktusban és ezzel el-kerüli a gazdasági represszáliák alkal-mazását. A kormány meg van győ-ződve, hogy a versaillesi békeszerző-dés értelmében a jóvátételi bizottság Románia követeléseinek jogosságát el fogja ismerni.

A Lupta úgy tudja, hogy a kormány meggyőződése szerint Németország haj-landó új, közvetlen tárgyalásokat is kezdeni, különösen a zöld könyv meg-jelenése után, az abban közölt okmá-nyok hatása alatt amelyek a szövetsé-gesek előtt is bizonyítani fogják, Né-metország huza-vona politikáját.

Duca külügyminiszter tegnap a bu-karesti német követnek részvétét fe-jezte ki Ebert einök halála fölött.

Százezer ujonc vonult be március 5-én

Harmadosztályu vagonokban szállítják az ujoncokat

Beogradból jelentik: A beogradi la-pok jelentése szerint az egész ország-ban megkezdődött az 1904-es korosz-tálynak, valamint mindazoknak az idősebb katonaköteleseknek a bevonu-lása, akiket az előző sorozásokon al-kalmatlannak találtak. Március 5-én nem kevesebb, mint százezer regruta veszi fel a katonamundért és kilenc hónaptól két évig terjedhető szolgálatra vonul be.

A márciusi bevonulásokat külön vo-natokon bonyolítják le. A hadügymi-niszter minden kényelmet biztosít az ujoncoknak, csak hogy az utazás mi-

nél kedvezőbb és gyorsabb legyen. Az ujoncokat harmadosztályu kocskban fogják szállítani és nem marhavagó-nokban, mint azt egyes lapok jelentet-ték. Minden vasuti állomáson étellel kínálják meg az érkezőket és attól a pillanattól kezdve, hogy jelentkeztek a katonai körparancsnokságon, már sem-miben sem kell hiányt szenvedniök, mert a hadsereg gondoskodik ellátásuk-ról. A kaszárnyában már megtörténtek az előkészületek az ujoncok fogadta-tására és kényelmes elhelyezésükre.

Beteg vagy nem beteg?

Nyilatkozik a novisadi Gradjavinska Direkcija

A novisadi Államépítészeti Hivatal a csütörtöki lapoknak a következő nyi-latkozatot adta le:

A „Délbácska” március 3-iki számá-ban „Beteg az egészségügyi palota” címen cikk jelent meg, amelyben ten-denciózusan azt állítja többek között, hogy a ragályos betegségek leküzdé-sére szolgáló egészségügyi palota olyan felületesen van építve, hogy életveszé-lyes oda csak belépni is. A közvéle-mény megnyugtatására az építési igaz-gatóság kijelenti, hogy az épületet az igazgatóság felügyelete alatt építették és az a bizottság, amely az épületet a napokban felülvizsgálta, a következőket állapította meg: a munkát jól és szol-idan végezték, és ennél fogva az ünne-pélyes megnyitó látogatóit semmi ve-szedelem nem fenyegeti a repedések miatt, amelyek nem fenyegetik az épü-let stabilitását és amelyek az alap egyenetlenségének kellemetlen követ-kezményei, amire az épületet fel kellett építeni.”

Miután a nyilatkozat — rosszul bur-koltan — maga is beismeri, hogy az egészségügyi palotán „repedések van-nak, amelyek az alap egyenetlenségé-nek kellemetlen következményei,” a cikkeinkben foglalt állításokat fenn-tartjuk. Hogy a munkát jól és szolidan végezték-e, azt meg fogja mutatni a legközelebbi jövő.

„Németországnak feltétle-nül le kell szerelnie”

Az angol és francia miniszterelnö-kök szombaton találkoznak

Párizsból jelentik: Az érdeklődés előterében a jelen pillanában Herriot és Chamberlain találkozása áll. Lord Greve követ tegnapi Herriotnál való látogatása alkalmából megállapította, hogy a találkozás szombaton lesz a Quai d'Orsay-n. A megvitandó kér-dések rendkívül komplikáltak és az anyag is igen terjedelmes úgy, hogy azt hiszik, hogy a két miniszter kény-telen lesz a tárgyalási időt meghosz-szabbítani, amely valószínűleg egész vasárnap délig fog tartani. Politikai körökben ennek a találkozásnak rend-kívül nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Sauerwein, az ismert publicista, a Matin-be cikket írt, amelyben a tár-gyalások anyagát fejtegeti és ezeket több főpontban foglalja össze. Leg-elsősorban a katonai autoritásra vonat-kozáon fognak megegyezni abban, hogy Németországnak feltétlenül le kell szerelnie és föl kell adnia mai nagy katonai organizációját. Ezután a ka-tonai ellenőrző bizottság jelentését fogják felülvizsgálni.

Másik fontos pontja lesz a tárgya-lásnak Németország végleges lefegy-verzése és a garancia kérdése. A ka-tonai ellenőrzőbizottság munkájával valószínűen csak pénteken, e hó tizen-harmadikán készül el és azért ezen a napon újabb tanácskozásra lesz szük-ség. A francia kormány igyekezni fog, hogy a katonai ellenőrző-bizottság je-lentését minél előbb a nyilvánosságra hozzák.

Tőzsde

Zürich, március 5. Beograd 8:36, Newyork 5:20:13, London 2:48:—, Páris 26:475, Milano 20:745, Prága 15:44 Bécs 0:0073225 Budapest 0:007181 Szófia 3:79, Bukarest 2:50, Szalo-niki 8:10, Berlin 123:81, Brüsszel 26:219, Amsterdam 207:50.

Horváth Lajos református lelkész válasza

Tekintetes Szerkesztőség!

A Délbácska 48-ik számában Önök nyílt levelet intéztek hozzám azért, mert b. lapjuk előfizetőinek sorából kiléptem, betűkőn lovagolva megnehezitem a Délbácskának a magyarság érdekében vívott küzdelmét, végül még avval is meggyanusitanak, hogy a Délbácska szerkesztésében a lap fennállása óta változatlanul megnyilatkozó „keresztény szellemhez” hűtlen lettem, tehát világnézetem eltöredt — balra.

Engedjék meg, de csodálkoznom kell azon, hogy nagyon halk, minden feltűnés nélküli kijelentésem után Önök nyílt levéllel támadnak reám. Talán kétségbevonják az ember azon jogát, hogy olvassmányait, lapját maga válassza meg? Eddig úgy tudtam, hogy senkinek sem tartozom magyarázattal, mit olvasok, vagy mely lapra fizetek elő. Nyílt levelük azonban arra kényszerít, hogy eljárásomnak csak én reám tartozó indokolásával Önök előtt és a Délbácska tiszteletreméltó olvasótábor előtt megjelenjek.

Az hiszem, Önök is belátják, hogy világnézetem állítólagos, a Délbácska „keresztény szellemével” ellentétes irányban való megváltozása annyira egyéni karakterű, hogy ennek a kérdésnek részletes megvilágítása nem érdekli a közvéleményt s nem is való a nyilvánosság elé.

Miért léptem ki a Délbácska előfizetői sorából? Erre igazán nem nehezedni megadná a feleletet. Azért, mert a Délbácska olyan hangnemben ír, amely nekem nem tetszik. Mivel pedig a lapok olvasásánál a szubjektív érzésnek eminens szerepe van, a Délbácska nem az a lap, amelyre előfizetni szükségesnek tartottam. Olvassa csak el az Igen Tiszelt Szerkesztőség a Délbácska 46-ik számában megjelent vezércikkének azt a részét, amely a novisadi magyar, tehát elsősorban *politikai* párt vezetésére megválasztottakat egészen szokatlanul *felekezeti* alapon osztályozza, meggyanusítván ezt a *vegyes* társaságot még avval is, hogy a novisadi magyarság nyakára csempészték magukat.

Ez a hang nem az igazán „keresztény szellemű” sajtó hangja. Az igazi, őszinte „keresztények”, vagy „keresztények” nem úgy gondolkoznak, nem úgy írnak egymásról sem, másokról sem. Még kevésbé van helye ilyen megnyilatkozások a magyarok között!

A Délbácska ezen eljárása fölötti fájdalom keserűség halk szavu tiltakozást érejt meg bennem s anélkül, hogy elhatározásomat bárkivel is előre közöltem volna, nagyon csendesen,

teljesen egymagamban állva kijelentettem, hogy a Délbácskára nem fizetek elő.

Különös véletlen, hogy fennnevezett cikkük Kocsi Ferenc urat is az enyémhez hasonló tiltakozásra hangolt, de abban kénytelen vagyok nagyon erősen és állhatatosan kételkedni, mintha csendes tiltakozásom a Délbácskának ilyen tónusával szemben csak egyvonallyalra is lefogta volna a Délbácska

kezében azt a fegyvert, amellyel az összmagyarság igaz ügyéért harcolni. Novisad, 1925. február 28.

Kiváló tisztelettel
Horváth Lajos
református lelkész

Közreadjuk a fennüvelet, aki azonban állandóan és *mellékgondolatok nélkül* olvasta a Délbácskát, az tudja, hogy nekünk van igazunk.

A közgazdasági vándorkongresszusok megtartását a választási harc akadályozta meg

A múlt év őszén a novisagi Lloyd kezdeményezésére elhatározták a kereskedelmi és gyáripari érdekeltségek, hogy közgazdasági kongresszusokat fognak tartani, felváltva a Vajdaság egyes nagyobb városaiban. Az első ilyen kongresszust a múlt év októberében Novisadon tartották meg, a második kongresszust azonban már nem tartották meg.

Miután ezek a vándorkongresszusok határozottan előnyösök lettek volna kereskedelmi és iparéletünkra, a Délbácska munkatársa megkérdezte dr. Petrovics Brankót, a tőzsde vezértit-

kárát, hogy miért nem tartják meg ezeket a kongresszusokat?

— A vándorkongresszusok megtartását a választások akadályozták meg — hangzott dr. Petrovics Branko válasza. — Remélem azonban, hogy a választási harc elmulása és a politikai életben bekövetkezendő nyugalom ismét aktuálissá teszi majd a közgazdasági vándorkongresszusok mielőbbi megtartását.

Ertesüléseink szerint máris törtétek lépések olyan irányban, hogy a vándorkongresszusok megtartása minél előbb lehetővé váljék.

Nagy-Britannia nem bizik a világbékében

Ha Németország támad, Anglia segíteni fogja Franciaországot Robertson marsall a hadsereg, a flotta és a légi erő kiépítéséről

London. Nemcsak a német és a francia politikusokat foglalkoztatja az a kérdés: semleges marad-e Anglia, ha ismét háború tör ki a németek és a franciák között? Mint tudjuk, MacDonald kormánya azzal próbálta élet venni a kérdésnek, hogy a múlt évnek őszén létrehozta a genfi egyezményt, amely az államok mostani területi épességét, tehát Franciaország biztonságát is egyetemlegesen akarja garantálni. Genf óta azonban megbukott a munkáspárti kormány és kiderült, hogy nemcsak a brit gyarmatok és a Népszövetség több más tagja, hanem az angol konzervatív párt sem óhajt ilyen egyetemleges kötelezettséget elvállalni. A Nagy-Britanniát illető kérdés tehát újból aktuálissá vált s az iránta érdeklődőknek hasznos tájékoztatásul szolgál az a cikk, amely Sir William Robertson marsall tollából a Morning Post-ban megjelent.

Robertson azok közé a hallgatag, nyugodt angolok közé tartozik, akik csak a reálisokat veszik számításba s nem titkolt lennéssel vannak az ideológok, az álmodozók és ködös rendszerek megteremtői iránt. Véleménye azonban súlyosan a latba esik, mert kifeje-

zője a közvélemény egy tekintélyes részének, elsősorban a katonai köröknek. A marsall mindenekelőtt örömet fejez ki, hogy a szocialistáknak MacDonald vezetése alatt nem sikerült megvalósítani a lefegyverzési politikát, mert meg van győződve, hogy lesznek komplikációk és rosszul jár az a nép, amelyiket a megpróbáltatás készületlenül fog érni. A konkrét kérdésben az a nézete, hogy német támadás esetén Nagybritanniának támogatnia kell Franciaországot. Evégből szükségesek kellő katonai erő fenntartása és annak megállapítása, hogy a jövőben mely hatalmak lehetnek ellenségek. Ha erre vonatkozólag a tájékozódás megtörtént, hozzá kell látni a hadsereg, a flotta és légi szolgálat megfelelő kiépítéséhez. Robertson marsall szerint különösen fontos a tartalékok kérdése, mert bármilyenek legyenek a háború jövőbeli formái, emberekre szükség lesz. A mostani tartalék nem éri el a háború előtti kontingensnek a felét sem. A szárazföldi hadsereg tényleges állománya, noha a hadosztályok száma ugyanannyi, mint a háború előtt, a felénél kevesebb. Nem kevésbé fontos, hogy a számításba veendő háborúban mily

szerep jut a haditengerészetnek. Ha a brit kormány megengedi, hogy az ellenség a tengeren át ellássa magát, akkor az egész brit haderő ki fog merülni az állandóan élelmezett, ellátott és megerősített ellenséggel szemben.

Robertson cikke nagy feltűnést keltett s a pacifisták erősen kifogásolják. A közvélemény túlyomó része azonban úgy találja, hogy a távol Keleten, valamint Egyiptomban és Arábiában a helyzet sokkal nyugtalanítóbb, semhogy Nagy-Britannia átadhassa magát a békeábrándoknak és megkezdje a leszerelést. Mivel a távol keleti helyzet miatt kívánatos a jóviszony Franciaországgal, az angol kormány valamely formában meg fogja adni a garanciát német támadás esetére, de nem MacDonald eszméje szerint.

Innen-onnan

Schiller rádió. Az új csoda hatalmasan hódít. Az már senkit sem lep meg — legalább is Amerikában nem — hogy az egyik lelkész, dr. Eadman, egy rádiótovábbító állomásról beszél híveikhez. Így azután a vasárnapi prédikációt ezer ez ember hallgatja egyszerre. A német rádió azonban még érdekesebbet produkált. Egy rádióállomásról Schiller „Wallenstein tábora” című darabját adták le. De attól tartottak, hogy a szindarabnak sok részlete szintelenül, egyhanguan hat majd a hallgatóságra, mert a felolvasó nem tudja hiven visszaadni az egyes lelki mozzanatok, indulatok kifejezését. Hogy a sikert biztosítsák, a darabot a leadóállomáson jelmezekben öltözött színészekkel játszották el. Ugy vélték ugyanis, hogy a színész is csak a színpadon, a megfelelő környezetben, jelmezben élheti magát egészen bele a szerepébe.

Berugtak a füsttől. Londonból jelentik: Egy Langho melletti gözmalomban három szerelő egy nagy kazánt tisztított. A tisztításhoz használt benzint és metylalkohol füstjének keveréke a szerelőket megrésztette. Alig dolgoztak még néhány percig, a közeli munkások meglepetéssel hallották, hogy a szerelők orfeumi és egyházi dalokat énekelnek részeg emberek módjára össze-vissza. Gyorsan kihozták a munkásokat a kazánból, de órák teltek el, míg a súlyos részegségből magukhoz tértek.

Modern jó könyvek

9 dinártól kezdve kaphatók Kardos hirdető vállalatnál Novi Sad, Kralja Petra u. 19.

Az asszony és az életmentő

Irta: Jean Reibach

Mondhatom — mesélte nekem Vernial, — különös história a Jardier házassága. Duszgázdag amerikai bankár szép és fiatal özvegyét vette el feleségül. Az özvegynek rengeteg udvarlója volt, de Jardieren kívül csak Charmoy számíthatott sikerre. Mindkettőjük ügye olyan jól állt az asszonynál, hogy aligha mertem volna fogadni, hogy melyik fog a házasság révén jutni s a szép özvegy is olyan egyforma kacérsággal fűzte őket magához, hogy nem lehetett eldönteni, melyiknek a javára billen majd a mérleg a döntő pillanatban. Az özvegy ugylátszik nagyon is ingadozott, hogy melyiket válassza férjéül és csak valami sorsdöntő percre várt, hogy ragaszkodásukat kipróbálja.

Ez a pillanat egyszer aztán meg is érkezett. A két fiatalember mindig a nyomában járt, valósággal a testőrsége lett. Egy napon kirándultak a Saint Michel-hegyre s a tengeren, vitorlás-csónakokon tértek haza. A matróz, aki a tőrekény bárkát vezette, rémülten vette észre, hogy lék támadt rajta s a víz veszedelmesen nyomul be a résen. Még messze jártak a parttól s legnagyobb ijedelmükre az időjárás is rosszra fordult, a tenger hullámzott, az eső esni kezdett, a vihar verte, tép-

deste a vitorlát, a matröz nem tudta már, mihez kezdjen, hol a vitorlát igazgatta, hol meg a vizet igyekezett kimerni, végül is kétségbeesve kiáltott fel:

— A bárka túl van terhelve. Ha mind benne maradunk, valamennyien elsüllyedünk!

Szóval, egy utasnak a tengerbe kellett volna ugrania, hogy a többi megmentsen. Kétség nem fért hozzá, hogy más mentés nincsen. Az asszony a két férfit nézett, a két férfit meg egymásra. Az egyiknek a tengerbe kell ugrania, a biztos halálba mennie!

— Persze, Jardier ugrott bele, — szakítottam félbe Vernial elbeszélését.

— Szó sincs róla, — mondta Vernial. — Charmoy vetette magát a hullámokba!

— Hogy lehetséges, — csodálkoztam. — Hiszen az asszony Jardier felesége lett!

— Igen. És éppen ezért érdekes ez az eset. Charmoy minden habozás nélkül áldozta fel magát s hirtelen elhatározással ugrott a viharzó tengerbe. Jardier az első pillanatban vetélytársának önfeláldozása láttára tanácstalanul állott az asszonnyal szemben. Akár elpusztul a másik, akár menekül valami csoda folytán, ő az asszony szemében örök időkre a gyáva férfi marad, aki a börtört mindennél többre becsüli. Hirtelen jó ötlet villant meg az agyában, az asszony felé fordult és fakó, vad, kegyetlen hangon mondta:

— Jól tette Charmoy, hogy ő ugrott a tengerbe, mert ha nem ment volna, én dobom be...

Persze, eszéágában sem volt megtenni, hiszen ha elég erős lett volna is hozzá, a matröz aláruháta volna a gyilkosságot. De mit számít az. A fő, hogy az asszony, amikor látta ezt a hatalmas, izmos, marcona kinézésű fiút, ajkán a dac kifejezésével, elhítte neki azt, amit mondott. Nem lehetetlen, hogy asszony, anélkül, hogy tudta volna, már régen őt szerette s ez az érzés a vesztély pillanatában tört elő lelkéből. Én inkább azt hiszem, hogy miután az első pillanatban végtelen halált érzett az iránt, aki érte a borzalmas hullámokba vetette magát, a következő percben arra gondolt, hogy inkább meghalna Jardierrel együtt, semhogy ő is elpusztuljon, ő, aki talán az élet üdvösségét jelenti számára. Ilyen életvesztélyes pillanatokban az állati ösztön lesz urrá az emberen, s ez az ösztön taszította ekkor a nőt a mellébe maradó férfi oldalára, hogy majd ez a további vesztélyektől megóvja. A másik az eltűnt Charmoy, már a mult szép emléke volt.

— Jó, legyen, — mondtam, — de amikor már megmenekült, később eszébe juthatott volna ennek az asszonynak, hogy Charmoy volt az aki megmentette s az életét kockáztatta érte!

— Ugy van, illetve úgy is lett volna — ismertette el Vernial. — Azonban az történt, hogy Charmoy megmenekült a borzalmas kalandból. Halálosan

fáradtan, de sértetlenül huzta ki egy halász a tengerből, a part közelében. Az asszony nem remélte ezt a fordulatot, amely bizony megfosztotta őt attól a dicsőségtől, hogy egy udvarlója „feláldozta érte a életét”. Vannak olyan önfeláldozások, amelyek csak akkor értékesek, ha egészen a végletekig, a halálig elmennek. Ha Charmoy meghalt volna, az asszony örökké szereti őt s emlékéhez hű marad. Megmenekült a halál torkából, tehát egész önfeláldozása nem nagy dolog volt. Egy jó uszó, aki a vízbe ugrik, amikor a bárka túl van terhelve s a szükségnek engedve veszélyes vállalkozásba kezd, amely aztán sikerül is... Az asszony szívélyesen gratulált Charmoy-nak, úgy, mintha valami rekordot állított volna fel. Jardier alakja pedig megnőtt az asszony szemében, hiszen ő nagy bűnre lett volna képes érte! Nem vagyok biztos benne, hogy idővel nem gondolt-e arra a szép fiatal özvegy, hogy Charmoy alapján véve gyáva legény, aki inkább a vízbe ugrott, nehogy Jardier galléron ragadja s beledobja, mint valami gyereket, aki fél a hideg fürdőtől.

— Akárhogy is volt a dolog, — kiáltottam fel, — ez a Jardier egy bandita!

— Én is azt mondom! — jegyezte meg Vernial.

— Ami pedig az asszonyt illeti...

— Az asszony: asszony... — szakított félbe szelid és elnéző mosollyal az én Vernial barátom,

HIREK

Tizenhatfokos hőesés némi hőeséssel

A virágba borult almák és a szeszélyes időjárás

A közepes európai sajtó, beleértve ebbe természetesen a vajdasági lapokat is, amely évek óta a meglévő és nem meglévő differenciák kiéleződésén fáradozik, január hónapban egyértelműleg megállapította, hogy „Száz év óta nem volt ilyen enyhe a tél, mint az idén.” Az elmúlt száz év téli hónapjaira való hivatkozás jogosultnak látszott februárban is, amikor még az olasz, augusztusi kékjét is megszegyenítően kéklő ég borult a Vajdaság fölé. Az utcákon megjelentek a tavaszi kabátok a gomblyukban egy-egy importált hóvirággal, s voltak napok, amelyekben a könyelműek már a szalmakalapot kezdtek emlegetni. Február második felében, tekintettel a váratlan kánikulára és a meleg közhangulatra, az egyik helyi lap meginterjúvolta Szikla direktort, a novisadi Strand telihiatalmu igazgatóját, akinél a strand idei terveire vonatkozólag kért bővebb felvilágosítást. A hangulat tehát elég tavasziasnak volt nevezhető februárban, s a sajtó biztató híreinek hatása alatt már február végén virágba borultak az almák is, s a vendéglőkben minden átmenet nélkül friss tavaszi hagymát kezdtek árusítani. A mai napig minden rendben látszott lenni, sőt már a strandvasut mozdonyainak hektikáját is gyógykezelgetni kezdtek, amikor március 4-én, délelőtt 10 óra harminc perckor lehullott az idei télen az első tavaszi hó. A szóvirágok és tavaszi reménykedések iránt teljesen érzéketlen „hőmérő” illetőleg hidegmérő ezen a délelőttön csekély tizenhatfokos esést mutatott, tekintet nélkül a virágzó almafákra, ibolyákra és azon irodalmi termékekre, amelyek ilyen időtájt „tavaszi versek” formájában hullanak a redakciók asztalára. A télen tehát tavasz volt, s a tavaszunk kellős közepébe beütközött a tél. Köszönjük szépen az ilyen időjárást. Vajjon az időjárás főrendezője nem vette volna tudomásul, hogy „Száz év óta nem volt ilyen enyhe a tél, mint az idén”? Apellálni fogunk az időjárásbírószághoz — annál is inkább, miután semmi kedvünk ahhoz, hogy az idén hócipőben járjunk le a strandra...

— **A főispán Beogradban.** Szilip-csevics Milán főispán hivatalos ügyek ellátására véget tegnap Beogradban tartózkodott.

— **Szabadságon a főkapitány-helyettes.** Rakics Radenko főkapitány-helyettes két hónapi betegszabadságot kapott. A főkapitányhelyettes szabadságát Hvar szigetén fogja eltölteni.

— **Megkezdődött a cukorrépa termelők bojkottja.** A cukorrépa termelők bojkottja az ország több helyén már megkezdődött. Szlovénia több falvában és a Zimony melletti Franztalban nem fogadták el a cukorrépa magvakat a gyárak ügynökeitől.

— **A sétatéri kioszk bérbeadása.** Tegnap árták bérbe a sétatéri első kioszkot árverés útján a városházán a legtöbbet ígérőnek. A kioszkot az 1925. évre Nerinov Mirjano 16.000 dinár bérösszegért bérlé. Tavaly a bérlő mindössze 3.200 dinár bért fizetett.

— **Két millió dináros kasszarablás.** A szerbiai Racska községben szerdán éjjel vakmerő rablók betörték Zsivanovics Antonije gyáros irodájába és elrabolták az ezer kilogramm nehéz „Panzer” pénzszerkezt. A pénzszerkezt a rendőrség a városon kívül találta meg teljesen kifosztva. A kasszában két millió dinár készpénz és értékpapír volt.

— **Öngyilkos lett, mert megbukott a választáson.** Sarajevóból jelentik, hogy Varcar Vakufban öngyilkos lett Potyanac Milan volt nemzetgyűlési képviselő és tiranai követ. Potyanac Milan az elmúlt választáson a nemhivatalos radikális lista vezetője volt és megbukott. Ezt a bukást anynyira a lelke vette, hogy agyonlőtte magát.

Elhagyja-e a római pápa a Vatikánt?

Angol lapok indították világgá azt a hírt, hogy XI. Pius pápa, ki akar lépni a Vatikánból s szakítva a Szent-székek több, mint félszázados politikájával, nemcsak, hogy elhagyja a Vatikánt, hanem Európa fővárosait is megakarja látogatni. Mindenesetre feltűnő, illetőleg különös az, hogy sem a Vatikán napilapja, az Osservatore Romano, sem pedig az ilyen szenzációkhoz könnyebben hozzáfűthető római lapok nem siettek megerősíteni ezt az angol híradást, bár azt is elvárhatta volna a világ közvéleménye, hogyha valóság a hír, hát mint legjobban értesültek ők adják azt először világgá.

Amióta IX. Pius pápa önkéntes szobafogságot vállalt s nem akart arra a területre lépni, melyen valamikor szuverén ur volt, de amelytől őt az Itália Unita eszméjének megvalósulása megfosztotta, már nagyon sokszor adtak hírt arról, hogy a római pápa „megunta önként vállalt fogságát” és ki fog lépni a Vatikán zárt területéből. Ez a hír megismétlődött XIII. Leó pápa alatt is, de különösen X. Pius idejében, akiről tényleg nehéz volt elhinni, hogy a híres „római kérdésben” kitart Leó pápa merev politikája mellett. Pedig könnyű lett volna kitalálni, hogy a volt velencei pátriárka nem hiába választotta magának a „Pius” nevet, mellyel IX. Pius mellett tüntetett. S bár természetesen sokszor más politikai irány felé vonzotta, kitartott a „nem engedünk” elv mellett rendületlenül.

Egyszer jelentkezett csak szinte ellenállhatatlan elemi erővel lelkében a vágy, hogy ott hagyja, bár rövid időre is a Vatikánt.

Akkor volt, amikor Messina és Reggio di Calabria földjét óriási földrendés pusztította el. A borzalmas hír első hatása alatt Pius maga is el akart menni mindenképpen a szenvedés és pusztulás színhelyére. De aztán végre győzött most is az emberi érzékenységén a rideg politikai megfontolás szuverén ereje.

Kitartott így hát X. Pius is mindhaláláig az önkéntes rabság mellett. Maradt ő is örök foglya a Vatikánnak. Pedig aki ránézhetett melábus arcára, szelid nézésű szeméből kiolvashatta a vágyat, mellyel lelke ezer édes emlék után vissza-visszaröpült a velencei simán síkló gondolkodás világa felé. A San Marco szelid galambjai közé...

Pedig talán elmevált volna, gondolják sokan. A hivatalos Olaszország csak fellélegzett volna, ha a pápa végre újra rálép Itália földjére, az olaszoknak az egész katolikus világnak pedig páratlan ünnepet jelentene, ha a pápát a Vatikán falain kívül is, saját hazájukban üdvözölhetnék. Viszont hódoló tisztelettel nyugodtak bele mindig abba a gondolatba is, hogy egyházuk feje az egyesült Itália megszületése óta mindmáig önkéntes fogságba zárkozott.

Figyelem! — A magyar missio napirendje.

Március 6-án. Első péntek
Fél 7 órakor szent mise,
7 órakor szent beszéd,
8 órakor szent mise szentségkítéssel; *egész nap szentség imádság.*

Fél 7 órakor este templomi ünnepély az oltárszentség tiszteletére szent beszéd szentség betétel és litánia.

Március 7-én szombaton
7 órakor szent beszéd,
fél 7 órakor este templomi ünnepség a Bold. Szűz Mária tiszteletére szent beszéd és litánia.

Március 8. vasárnap szent misék:
fél 7 órakor,
fél 8 órakor
fél 9 órakor
fél 10 órakor

10 órakor *prédikáció* utána sz. mise. *Este fél 6 órakor szentségi körmenet* utána a missio kereszt megáldása *háromnyelvű* szent beszéddel és pápai áldás. *Kegyrtárgyak megáldása.*

Március 9. hétfőn:
7 órakor ünnepi gyászistentisztelet; *közös szent áldozás az elhunytak lelki üdvéért. Három nyelvű szent beszéd.*

Lehet, hogy ez az állapot nem fog örökké tartani. Már szeliden olvad a jég, már engedett az a feszült viszony, mely a Vatikánt (a pápa birodalmát) és az azt körülvevő új Itáliát félszázadon át egymástól elzárta.

Jól emlékezhetünk a háboru előtti régi jó időkre, amikor a világháborúról fegellebb csak a világ balsorsát intéző nagy diplomaták boszorkánykonyhájában, vagy Róbert Hugh Benson regényében lehetett olvasni. Mily nagy volt még akkor a feszültség a pápa Vatikánja s a király Kvirinálja között! Hivatalosan nem volt semmi érintkezés közöttük. Katolikus uralkodó vagy aktív miniszterei nem mehettek Rómába a királyi udvarhoz, onnan nem kaptak bebocsátást a Vatikánba; az olasz király, vagy valamely egyenruhás katonatiszta az őt álló pápai gárda lánzdái miatt a Vatikán bronzkapuját át nem léphette s a Vatikánban rendezett nemzetközi tornaversenyek alkalmával is csak épen az olasz trikolornak (pedig mily kedvesek színei) nem volt szabad bevonulnia a Damazus udvarába. Egyházi épületen olasz lobogó, vagy állami középületen pápai zászló egy volt az áruhással. S míg bölcsködő naivok azon bosszankodtak, hogy miért olasz ember a pápa, addig a hivatalos Olaszország kínosan érezte és tudta, hogy a Rómában székelő pápától világok választják el a politikai Itáliát. A Rómába vetődött idegen észre sem vette a Kvirinált a Vatikán miatt. Rómát, mely a pápák avignoni fogsága alatt igénytelen faluvá fogyott le, sem az eltemetett klasszicizmus romjai, sem az Itália Unita eszméje, hanem a pápa személye tette a világerdeklődés középpontjává.

A pápa az egyház függetlenségét érintő jogából máig sem adott fel semmit s jövőre sem fog engedni. A feszültség azonban a Vatikán és Itália között tényleg enyhülni látszik. Alig három évvel ezelőtt, mikor 1922-ben XV. Benedek pápa meghalt, a római városi tanács a gyász jeléül felfüggesztette ülését, a parlament és az összes állami iskolák egy napi szünetet tartottak, középületekre kitzették a gyászlobogót, az olasz kereskedelmi és hadihajókön félárbóca huzták a lefátyolozott trikolort. Az új pápa XI. Pius, áldásosztásakor pedig az olasz királyi katonaság fegyverrel tisztelgett neki a Szent-Péter téren s félszáz év óta először lengett olasz földön szabadon a pápai fehér-sárga lobogó.

Sokat beszélő jelek ezek, milyenekről 1870. óta nem hallottunk!

Talán most újabb nagy érdekességű események előtt állunk. Az a hír azonban, mely szerint a pápa kilépve a Vatikánból, meg fogja látogatni Európa fővárosait, kissé mégis csak korai és merész állítás. Európa arra még nem lehet berendezkedve, hogy magát a római pápát láthassa vendégül.

— **Jókai művei új kiadásban jelennek meg angolul.** Londonból jelentik: A Daily Herald hosszabb cikkben emlékezik meg a Jókai centennárium alkalmából Jókai Mór irodalmi nagyságáról. A cikk Jókait gazdag mesemondó vénjában Dumashoz, humorában Dickenshez hasonlítja. Regényei és novellái ezelőtt mintegy harminc évvel jelentek meg először angol nyelven. A közönséget egyszerre meghódították. Most Jókai születésének százéves évfordulója alkalmából az érdeklődés ismét feléje fordul és könyvei most új kiadásban látnak angolul napvilágot. Legutóbb a „Fekete gyémántok” című regénye jelent meg, amelyet valósággal elkapkod a közönség,

UTAZÓBŐRÖNDÖK,
férfi és női bőrövek, női kizitások nagyban és kicsinyben a készítőnél: **F. DIETRICH**-nél Novisad, Kr. Petra u. 20.

— **Ötven amerikai milliomos világgörüllé utra indult.** Január utolsó napjaiban indult Newyorkból világgörüllé utjára a Franconia hajó. A világgörüllé kéjutazáson, amely június 1-ig fog tartani, 310 amerikai ember vesz részt, akik közül ötvennek a vagyona több mint egy millió dollár. A

hajón a legelőkelőbb lakosztályokért 25.000 dollárt kellett fizetni fejenként a négyhónapos utra.

— **Eszperantisták köszönete a „Délbácska”-nak.** A mai póstával vettük az alábbi levelet: A „Délbácska”-nak. Szerkesztőségének, Novisad. Az „Amika Rondo Esperantista” III-ik évi rendkívüli közgyűlése egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Önöknek az egyesület híreinek díjtalan közléséért, amellyel hozzájárultak az esperantó nyelv terjesztéséhez, s az egyesületek fejlődéséhez. Kérjük, hogy támogatásukat az egyesülettel a jövőben se vonják meg. Kitérő tisztelettel: Az Amika Rondo Esperantista nevében: Eugen R. Römer titkár.

Ezüstdinár, koronát
• legmagasabb napi áron vásárol **Lustig**
• Lajos váltóüzlete Novisad, Kr. Alexandra
• u. 13. - Utlevél, vizum beszerzési hely.

— **A gimnázium új igazgatója.** Zsivojnovics Jován a novisadi állami fiugimnázium ujonan kinevezett igazgatója hétfőn foglalja el állását.

— **A vasút utcai háztulajdonosok telekvásárló akciója.** A vasút utcai páratlan számú házak tulajdonosainak telekvásárlási kérvénye ügyében kedden kellett volna ülést tartani. A kibővített tanács tagjai azonban nem jöttek el az ülésre és így új tárgyalást tartanak március 10-én délelőtt 11 órakor és erre a megbeszélésre meghívták az érdekelt háztulajdonokat is.

— **A szénapiac elhelyezése.** A városi gazdasági bizottság 9-én délután 4 órakor ülést tart a szénapiacnak a Haliérről a Szent János térre való áthelyezése ügyében.

— **A Beograd-bezdáni hajójárat.** Az SHS hajózási szindikátus közli, hogy március 11-én nyílik meg a hajójárat darab áruval a Beograd—Titel—V. Becskerek—Osiek, Bezdán vonalon, Beogradból minden szerdán és szombaton, Bezdánból minden kedden és szombaton indul a hajó. Novisadon 6-tól kezdve vesznek fel árut.

— **Gyermek a ládában.** Az olaszországi Ferrarában történt az alábbi kis eset. Egészen úgy, mint a mesében. Egy ferrarai parasztember igyekezett a műut töltése mellett az árok mentén a mezőre, ahol a földjén volt valami dolga. A paraszt elgondolkozva megedgett, amikor egyszerre az árok fenekén termő bogáncsok között egy rendkívül diszes finoman festett ládikót pillantott meg, amely természetesen rögtön felkellette a figyelmét. Amint kíváncsian a ládikóhoz lépett, nyöszörgés titotte meg a fülét. Kinyitotta a ládácskát, amelyben nagy meglepetésére egy selyembe és bársonyba göngyölt újszülött csecsemőt és egy lepecsételt borítékot talált. Felnyitotta és remegő kezekkel vette ki a bennelevő nyolcvan darab ezer lírás bankjegyet. A szegény paraszt ennyi pénzt eddig még csak nem is látott. Egy cédula is volt a borítékban, amelyre ez volt írva: „Vegyétek fel a gyermeket és szeressétek őt, mint a saját gyermekeket. Él valaki, aki ezt nektek megfogja fizetni”. A paraszt felvette a ládikót és vidáman indult könnyű terhével hazafelé. Odahaza a felesége, aki rég várt az Istentől gyermeket, úgy fogadta a talált csecsemőt, mint Isten rendelését, ajándékát. Elhatározták, hogy a gyermeket, mint a sajátjukat fogják felnevelni. Hogyan is van a mesében tovább? A mesében úgy van, hogy a szegény emberek szerencsésen fölmevelik a gyermeket, akiről egyszer csak kiderül, hogy királyfi, aki egy szép napon el is indul, hogy visszaszeresse jogos tulajdonát, a kacsalábon forgó királyi várkastélyt. A XX. században azonban az embereknek nincs érzékük a meséhez és szegény parasztunknál is megjelentek a tolibokrétság rendőrlények, akik elkobozták a nyolcvanezer lírát, a selyem és bársony ruhácskát, az értékes ládikót. A csecsemőt pedig a törvényes vizsgálat lefolytatásáig ott-hagyták a szegény parasztnál, akiknek kegyesen megengedték, hogy a gyermeket addig táplálhassák.

— **A Nemzeti Színház heti műsora:**
Péntek: Az erdészlány.
Szombat: Otelló (Milutinovics Dobrica fellepte).

A csodálatos szérum

Egy Amerikában dolgozó angol biológus állítólág siettetni tudja az állatok és növények fejlődését

Paris. Amerikából jön a hír, tehát megokolt kékéddéssel lehet fogadni. Nagyon különösen hangzik. Egy angol biológusnak, aki tanulmányokat folytat évek óta amerikai laboratóriumában, állítólág sikerült olyan szérumot készítenie, amely annyira siettetni az állatok és növények fejlődését hogy a fejlődési folyamat, amelyhez rendes körülmények közt néhány év szükséges, egy-két nap alatt éri el. Az angol tudós, akinek csodálatos szérumáról Chicágóból kapta a hírt az angol Daily Chronicle, Poltutzki Ernő dr. a neve. A neve után inkább lengyel, Londonban tanult, hosszabb ideig különböző angol egyetemeken is dolgozott mint asszisztens és a háború befejezése óta Chicágóban él. Az amerikai újságíróknak a következő érdekes dolgokat mondotta el:

Csodálatos szérumát először aranyhalak petéin próbálta ki. Két óra alatt öt centiméter hosszú aranyhalacskák fejlődtek.

Magvak, megfelelő földbe vetve, ha a földet szérummal öntötték be, már másnap kikelték. 48 óra múlva már virágokat és harmadnapra gyümölcsöket hoztak. Az ember hajlandó azt hinni, hogy az Amerikába került tudóst megfertőzte az amerikai fantázia, amikor hallja ezeket a jóslásokat, amelyeket arról tesz, hogy az ő széruma átalakítja majd a földi életet.

Ha sikerül — ugymond — a szérumát tökéletesítése és hatását fokoznia, magától értetődő rendes esemény lesz sok olyan képzelte dolog, ami ma még képzeldésnek tönk fel. Az a farmer, mondta a chicágói természettudós, aki ma vetett, már holnap learathatja szorgalmának gyümölcsét.

A falusi gazda csikóját beoltja ezzel a szérummal és másnap már koscsijába foghatja be lovát. Csodaszerelem egészen kis része elégséges lesz arra, hogy a tojásból kész tyukot varázsoljon elő.

Most már csak az kellene, hogy mindez igaz is legyen. Nem is volna rossz, ha például a husz kilogrammos csikóból két nap alatt minden táplálék nélkül kifejlődne a ló, amelynek az átlagos súlya van vagy háromszáz kilogramm.

APOLLO

Március 6-7-8-án

S. bárónó szerelmes levelei.

Nagyszabású filmdráma 6 felv. Főszerepben a jelenkor legnagyobb filmművésznője

MIA MAY

A vasárnapi mérkőzés

Novisad legjobbjainak első nyilvános szereplése a vasárnapi verbászi mérkőzés lesz. Szigoru mértékkel bírálva valljuk be őszintén nem jelent semmi különösebb errőlcsdi diadalt Novisad sportjára az, hogy Verbász ellen áll ki. Látszólag nagy az erőkülönbség ott, ahol öt egylet válogatottja áll ki két egylet legjobbjai ellen. Ha valaki a sport természetes fejlődése jogán bíráná a vasárnapi mérkőzés körülményeit, könnyen visszaesést konstatalhatna a novisadi futballsport fejlődésében. Zagreb, Beograd Sombor méltó ellenfele nem találhat megfelelő partnert a verbászi válogatottban. Ez a feltevés sajnos csak ott állja meg a helyét, ahol tisztán a sport evolúciós fejlődése alapján vizsgálódunk, eltekintve annak minden novisadi elfajulásától és beteges kinövésétől. Ahol nem tekintjük a politika káros befolyását, a felcsatásokat az államotörzms ügyetlen és visszafelé elsülő próbálkozásait. Ahol eltekintünk a zemuni csufos vereségektől és annak még csufosabb előzményeitől. Ahol csak a sportot nézzük ott ma Novisadnak az első között kellene lennie. A legelső között kellene lennie és legutolsók közt van. Hogy újra a legelső közé emelkedjék, Verbásznál kell kezdenie. Nem is Verbásznál, hanem a politikamentes sportnál, amely már bontogatja szárnyait és

amely diadalrajutását a kis győzelmek nagy lelkesedéssel megírott harcaival alapozza meg.

A Makkabi birkózóversenye a legmerészebb várakozást is meghaladó sikereket ígér. A mai napig nem kevesebb, mint 52 induló nevezése futott be, úgy, hogy a verseny Novisadon még nem látott szenzációt jelent. Eddig 120 birkózópár küzdelme biztos, olyan küzdelem, amely világhíres birkózó centrumok történetében is várakozáson felüli sikert jelent.

A válogatott csapatot a vasárnapi verbászi mérkőzésre a kerület képviselőjében Andrée Dezső kíséri el.

A NAK intézője felkéri a játékosait, hogy a ma esti fél 8 órai szakosztályi ülésen okvetlen jelenjenek meg.

Felhívom a NAK mindazon birkózóit, kik vasárnap a Makkabi birkózó versenyén indulni akarnak, nálam szombat déli 12 óráig okvetlen jelentkezzenek. Fehér György, szakosztály vezető.

A válogatott csapat. Vasárnap Verbász válogatottjai ellen a novisadi csapat a következőképpen áll fel.

Hajós (J. Makk.)

Dudás (OSKV) Zsurics (OSKV)

Simonyi (Makk.) Weisz (OSKV) Antonics Grünenberg Lenci Breznik Lerch Schaffer

Tartalék: Németh (Nak) Miskolczy.

A csapat a vasárnap délelőtt 10 óra 10 perckor induló személy vonattal utazik. A játékosok legkésőbb 9 óra 45 percig jelentkezzenek az állomáson a kerületi sportkapitánynál. Felszerelés becsomagolása a Karadjordje pályán szombat délután 1—3 és este 5—7 óráig. A volt NTK tagok is ott kapnak felszerelést. A többi játékosok fekete nadrágot és cipőt hozzanak magukkal a becsomagoláshoz. Esetleges akadályoztatást legkésőbb szombat délután 3 óráig kell bejelenteni.

Novisadi terménytőzsde

1925 március 5

(Hivatalos jegyzések)

Buza bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 465 (100 mm), bánati 75—76 kg-os 2—3 százalékos Senta paritás kötés 465 (500 mm), szerémi 75—76 kg-os 2—3 százalékos kötés 465 (100 mm), szerbiai 80—81 kg-os 1—2 százalékos kötés 465 (100 mm).

Tengeri bácskai duplikát kassza kötés 190 (100 q), szerémi kötés 197:50 aranyfogu (300 mm), szerémi hajóval (Tiszán) március—áprilisra kötés 215 (3000 mm).

Buzalísz bácskai nullás duplikát kassza kötés 660 (100 mm), bácskai nullás gg kötés 657:50 (100 mm), bácskai 5. számú kenyérliszt kötés 540 (100 mm), bácskai 6. sz. kenyérliszt ab Novisad kötés 480 (100 mm), bácskai 6. sz. kenyérliszt duplikát kassza kötés 465 (100 mm).

Írdnyzat: tanyha.

Szerkesztői üzenet

Cséplőgépező, Kupuszina. A vizsgát csak államnyelven lehet letenni. A Vajdaság területén csak egy vizsgáztató bizottság van, a becskeréki.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

A magyar földműves és gazdasági altisztek nélkülözhetetlen tanácsadója a

KISGAZDA

Megjelenik kethetenként egyszer, mint A SZIV UJSÁG gazdasági melléklete. Előfizetési ára A SZIV UJSÁG hetenként megjelenő kat. hitbuzgalmi lappal együtt egész évre: 66 dinár, félévre 33 dinár.

Megrendelhető a
Szent Antal Nyomdavállalatnál Szubotica, Harambašičeva ul. 5.

ZONGORA

jó karban levő, jutányosan eladó.
Bővebbet: **Jevrejska u. G. sz. 390**
G. ajtó. 1—1

OGLAS.

Gradski Savet raspisuje ofertualnu licitaciju za prodaju zida br. 10, 16, 18, zgrade B, V, G, D, E, Z, Z, I, J u Mostobranu (Bruksancu.)

Oni, koji nameravaju pismene ponude dati, mogu uslove videti u gr. gradjevinskom odeljku (gr. kuća 2 kat. vrata br. 36.) svaki ponedeljak, sreda, petak od 12—14 sati.

Pozivam preduzimače, da svoje ponude do 12. marta 1925. god. 14. sati gr. Savetu predadu.

Nudioci imaju pre početka Ofertualne licitacije položiti kauciju od 10% ponudene svote u Gradsku blagajnu i priznanicu priložiti ponudi.

Iz sednice Saveta grada Novog Sada, držane 21. februara 1925.

Broj: 4536.

Jovan Lakić

adm. 1925. v. d. gradskog načelnika.

Lovački Dom mellett, Futaki-uton

egy hold föld

bérbe kiadó. A földtelek a Rom. Kath. Plébánia Hivatalban megtudhatók. 1—2

Józanéletű, vizsgázott GÉPÉSZT

ki tanult géplakatos, azonnal felvesszünk.

„Magnesit“ szénavgyár
389 Novisad (Obor.) 1—1

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde
Novisad, Jovan Aranyieva
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Uj szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legjutányosabb árban. Tanoncok azonnal felvétetnek.

1 jégszekrényt

középnagyságú megvételre keres

Schmidt József hentes
387 Magyar u. 45. 1—2

Mérnökök és építészek részére alkalmas

Másoló (copier) gépek

70×90 cm. nagyságban, vastag filsbetéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

FOJT kalapfestő intézet

Novisad, Njegoševa ul. (volt Andrassy u.) 9.

Visszont eladók

forduljanak bizalommal cégemhez

A LÉH JAKAB-féle

JUBILATE DEO

(ZENGJETEK ISTENNEK)

c. imádságos- és énekeskönyv újabb, szebb és bővített (VI.) kiadásban újra megjelent. Ezen könyv — gazdag tartalmánál fogva — 28 év alatt mindenfelé elterjedt. Ugy az iskolai növendékek, mint pedig a felnőttek előtt ez a legkedveltebb imádságos- és énekeskönyv. E könyv tartalmazza az összes szükséges imákat és letenyéket és 234 szebbnél-szebb éneket, mely énekek a legkedveltebbek és azért a legelterjedtebbek. Mostani külső kiállítása az eddigiéknél sokkal kiválóbb. Kissé nagyobb; papíra finomabb, kötése szebb és erősebb. Ara félvászonkötésben 20 dinár. Minden 10 példány után 1 tiszteletpéldány jár. Kapható a kiadónál:

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv- és papirkereskedésében Novisad, Kralj Petar ulica 30. szám, ahol egyéb iskolai és irodai szerek is kaphatók.

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműveshez, Petrovaradin, Filipovič ulica 23. szám (a posta mellett)

Nagy raktár mindenféle fegyver és revolverekben. — Elvállal mindenféle javítást, ugymint: uj cső és távcső szereléseket, uj agy készítését, barnitást, márványozást **jótállás mellett.** Vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény,** úgy áruban, mint javításokban. — Királyi löporeladás!